
Περιεχόμενα

Πρόλογος του Peter H. Raven	x
Πρόλογος των συγγραφέων	xiii
Πρόλογος εκδότη	xvii
1 Το Μεσογειακό σκηνικό	1
1.1 Η γένεση της Μεσογείου	1
1.2 Το φυσικό υπόβαθρο	5
1.3 Το Κλίμα	12
1.4 Χαρτογραφώντας τα όρια της περιοχής	16
1.5 Γειτονικές και μεταβατικές επαρχίες	19
Περίληψη	21
2 Καθοριστικοί παράγοντες της σημερινής βιοποικιλότητας	22
2.1 Οδηγοί της βιοποικιλότητας	22
2.2 Σύνθεση της χλωρίδας	31
2.3 Η εντομοπανίδα	36
2.4 Σπονδυλόζωα	37
2.5 Θαλάσσια πανίδα και χλωρίδα	47
Περίληψη	49
3 Χερσαία βιοποικιλότητα	50
3.1 Χλωρίδα	50
3.2 Ασπόνδυλα	56
3.3 Ιχθύες γλυκού νερού	58
3.4 Ερπετά και αμφίβια	61
3.5 Πτηνά	63
3.6 Θηλαστικά	67
3.7 Σύγκλιση και μη-σύγκλιση στα οικοσυστήματα Μεσογειακού τύπου	70
Περίληψη	73

4	Σημερινή θαλάσσια βιοποικιλότητα	75
4.1	Χλωρίδα	77
4.2	Ασπόνδυλα	84
4.3	Ιχθύες	87
4.4	Θαλάσσια πτηνά	91
4.5	Κητώδη	92
	Περίληψη	94
5	Κλίμακες παρατήρησης	96
5.1	Εναλλαγή βιοζωνών	96
5.2	Παρατήρηση κατά μήκος δειγματοληπτικών λωρίδων	100
5.3	Μικρής κλίμακας ποικιλότητα εντός των τοπίων	110
	Περίληψη	114
6	Ένα μωσαϊκό ενδιαιτημάτων	115
6.1	Δάση και δασικές εκτάσεις	115
6.2	Θαμνώνες	117
6.3	Στέπες και λιβάδια αγρωστωδών	121
6.4	Εγκαταλειμμένοι αγροί	122
6.5	Κρημνοί και σπήλαια	122
6.6	Παραποτάμια ή παρόχθια δάση	124
6.7	Υγρότοποι	124
6.8	Ποικιλότητα θαλάσσιων ενδιαιτημάτων	130
	Περίληψη	133
7	Διακυμάνσεις πληθυσμών, ειδών και βιοκοινοτήτων	134
7.1	Διατάξεις βικαριανισμού ανατολής – δύσης	134
7.2	Η ζωή στα νησιά	137
7.3	Δυναμική βιοκοινοτήτων σε ετερογενή τοπία	143
7.4	Προσαρμογή, τοπική διαφοροποίηση και πολυμορφισμός	145
7.5	Εναλλαγή ειδών στον χρόνο: μεταναστευτικά πτηνά	155
	Περίληψη	160
8	Κύκλοι ζωής και λειτουργία χερσαίων οικοσυστημάτων	161
8.1	Αειφυλλία και σκληροφυλλία	161
8.2	Γεώφυτα φθινοπωρινής ανθοφορίας: μια στρατηγική αντιμετώπισης του ανταγωνισμού και της ξηρασίας	165
8.3	Ετήσια φυτά σε έντονα εποχικά περιβάλλοντα	166
8.4	Φυτοφαγία και φυτική άμυνα	167
8.5	Επικονίαση	170
8.6	Διασπορά σπερμάτων από πτηνά	174
8.7	Αποδόμηση και αναδόμηση	177
	Περίληψη	180

9 Η ζωή στη θάλασσα	181
9.1 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της θαλάσσιας ζωής	181
9.2 Πέλαγος	182
9.3 Βένθος	184
Περίληψη	195
10 Οι άνθρωποι ως γλύπτες των μεσογειακών τοπίων	196
10.1 Ανθρώπινη ιστορία και Μεσογειακό περιβάλλον	196
10.2 Εξημέρωση φυτών και ζώων	200
10.3 Καταστροφή δασών, μετατροπή, και πολλαπλές χρήσεις	210
10.4 Αναζητώντας έναν φιλικό και μακροχρόνιο τόπο διαμονής	217
10.5 Παραδοσιακά πρότυπα τοπίων	222
Περίληψη	226
11 Διακυμάνσεις της βιοποικιλότητας	227
11.1 Απώλειες	228
11.2 Κέρδη	243
11.3 Φωτιά: απειλή και κινητήρια δύναμη	249
Περίληψη	252
12 Βιοποικιλότητα και παγκόσμια αλλαγή	254
12.1 Ανθρώπινη δημογραφία	254
12.2 Υποβάθμιση και ρύπανση ενδιαιτημάτων	256
12.3 Βιολογικές εισβολές	257
12.4 Κλιματική αλλαγή	271
Περίληψη	275
13 Μελλοντικές προκλήσεις	277
13.1 Ένας μικρόκοσμος παγκόσμιων προβλημάτων	277
13.2 Επιστήμες διατήρησης	282
13.3 Βήματα προς την αειφορία	289
13.4 Τρέχουσες απειλές και προσπάθειες διατήρησης στο θαλάσσιο περιβάλλον	295
13.5 Διεθνής συνεργασία	299
13.6 Εναλλακτικό μέλλον	301
Περίληψη	302
Γλωσσάρι	303
Βιβλιογραφία	309
Ευρετήριο	347